

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecătorii: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 iulie 2020, în cauza penală în privința lui

Purcel Victor XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 23.12.2019 – 26.03.2020;

Instanța de apel: 13.05.2020 – 08.07.2020;

Instanța de recurs: 18.09.2020 – 24.03.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți (sediul central) din 26 martie 2020, *examinând cauza pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Purcel Victor a fost declarat vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal (7 episoade) cu aplicarea pedepsei, după cum urmează:

- în baza art. 191 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, episodul comis la 07.02.2019 – sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială pe un termen de 1 an;

- în baza art. 191 alin.(2) lit. b), c) și d) Cod penal, episodul comis la 26.02.2019 – sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială pe un termen de 1 an;

- în baza art. 191 alin.(2) lit. b), c) și d) Cod penal, episodul comis la 14.03.2019 – sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială pe un termen de 1 an;

- în baza art. 191 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, episodul comis la 18.03.2019 – sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială pe un termen de 1 an;

- în baza art. 191 alin.(2) lit. b), c) și d) Cod penal, episodul comis la 22.03.2019 – sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială pe un termen de 1 an;

-în baza art. 191 alin.(2) lit. b), c) și d) Cod penal, episodul comis la 02.04.2019 – sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială pe un termen de 1 an;

- în baza art. 191 alin.(2) lit. b), c) și d) Cod penal, epizodul comis la 21.04.2019 – sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială pe un termen de 1 an.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, s-a stabilit definitiv lui Purcel Victor pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1000 unități convenționale, echivalentul a 50000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială pe un termen de 2 ani.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată și civilă a fost admisă, dispunându-se încasarea cu titlu de prejudiciu material, de la Purcel Victor în beneficiul Întreprinderii de Stat "XXXXX" suma 22209,72 lei.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

Purcel Victor, activând în funcția de mecanic de locomotivă în cadrul „XXXXX” filială a întreprinderii de Stat „XXXXX”, angajat în această funcție prin ordinul nr.XXXXX din XXXXX al șefului „XXXXX” și reconfirmat în această funcție în temeiul contractului individual de muncă nr.XXXXX din XXXXX, având o serie de obligațiuni de serviciu prevăzute de contractul individual de muncă și Instrucțiunea de serviciu, manifestate prin gestionarea valorilor materiale cu respectarea normelor legale, folosirea corectă și conform destinației a echipamentului, tehnicii și materialelor consumabile sub formă de motorină și uleiuri, acționând în mod intenționat, din interes material, folosind situația de serviciu, urmărind scopul însușirii bunurilor întreprinderii de Stat „XXXXX” pentru sine și alte persoane acționând în comun și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane, în perioada de timp cuprinsă între 07.02.2019 până la 21.04.2019 inclusiv, a comis ca autor infracțiunea de delapidare a averii străine în următoarele circumstanțe:

Astfel, Purcel Victor, la 07.02.2019, fiind în serviciu în calitate de mecanic de locomotivă în cadrul „XXXXX” filială a întreprinderii de Stat „XXXXX” în intervalul de timp de la ora 08:00 până la ora 08:30 a primit în gestiune locomotiva seria ЧМЭ-3 cu nr.5534 pentru efectuarea lucrărilor de manevră, cantitatea de motorină de 2210 kg și foaia de parcurs cu nr.402074. Ulterior, stabilind faptul că în dependență de volumul de lucrări de manevră care urmează a fi efectuate, are posibilitatea de a efectua careva economii la consumul de motorină, prin intermediul telefonului mobil din posesie, a purtat discuții cu altă persoană, locuitor al s.XXXXX r-l XXXXX, unde utilizând discuții

cifrate pentru a nu fi deconspirate, au stabilit locul, ora și cantitatea de motorină ce urmează a fi sustrasă din locomotivă, fapt după care s-au întâlnit pe un sector de cale ferată care trece prin extravilanul satului Pelinia r-l Drochia, la kilometrul 99, unde a staționat locomotiva și cu participarea nemijlocită a altor 2 persoane, care s-au deplasat la locul stabilit cu un mijlocul de transport din posesia altei persoane și care au pus la dispoziție un furtun special adaptat și 10 canistre a câte 20 litri fiecare, au sustras o cantitate de 200 litri motorină din rezervorul locomotivei, pentru care fapt a primit de la altă persoană, mijloace bănești în sumă de 2000 lei, acțiuni prin care întreprinderii de Stat „XXXXX” i-a fost cauzat un prejudiciu în proporții considerabile în sumă de 2794,20 lei.

Tot Purcel Victor, la 26.02.2019, fiind în serviciu în calitate de mecanic de locomotive în cadrul „XXXXX” filială a Întreprinderii de Stat „XXXXX” în intervalul de timp de la ora 08:00 până la ora 18:10 a primit în gestiune locomotivă seria ЧМЭ-3 cu nr.5534 pentru efectuarea lucrărilor de manevră, cantitatea de motorină de 3347 kg și foaia de parcurs cu nr.402307. Ulterior, stabilind faptul că în dependență de volumul de lucrări de manevră care urmează a fi efectuate, are posibilitatea de a efectua careva economii, la consumul de motorină, prin intermediul telefonului mobil din posesie, a purtat discuții cu o persoană, locuitor al s.XXXXX r-l XXXXX, unde utilizând discuții cifrate pentru a nu fi deconspirate, au stabilit locul, ora și cantitatea de motorină ce urmează a fi sustrasă din locomotivă, fapt după care s-au întâlnit pe un sector de cale ferată care trece prin extravilanul satului Pelinia r-l Drochia, la kilometrul 99, unde a staționat locomotiva și cu participarea nemijlocită a altor 2 persoane care s-au deplasat la locul stabilit cu mijlocul de transport din posesia altei persoane și care au pus la dispoziție un furtun special adaptat și 10 canistre a câte 20 litri fiecare, au sustras cantitate de 200 litri motorină din rezervorul locomotivei, pentru care fapt a primit de la altă persoană, mijloace bănești în sumă de 2000 lei, acțiuni prin care întreprinderii de Stat „XXXXX” i-a fost cauzat un prejudiciu în proporții considerabile în sumă de 3047 lei.

Tot Purcel Victor, la 14.03.2019, fiind în serviciu în calitate de mecanic de locomotivă în cadrul „XXXXX” filială a întreprinderii de Stat „XXXXX” în intervalul de timp de la ora 08.00 până la ora 08.30 a primit în gestiune locomotiva seria ЧМЭ-3 cu nr.5534 pentru efectuarea lucrărilor de manevră, cantitatea de motorină de 2592 kg și foaia de parcurs cu nr.403161. Ulterior, stabilind faptul că în dependență de volumul de lucrări de manevră care urmează a fi efectuate, are posibilitatea de a efectua careva economii la consumul de motorină, prin intermediul telefonului mobil din posesie, a purtat discuții cu o persoană, locuitor al s.XXXXX r-l XXXXX, unde utilizând discuții cifrate pentru a nu fi deconspirate - au stabilit locul, ora și cantitatea de motorină ce urmează a fi sustrasă din locomotivă, fapt după care s-au întâlnit pe un sector de cale ferată care trece prin extravilanul satului Pelinia r-l Drochia, la kilometrul 99, unde a staționat locomotiva și cu participarea

nemijlocită a altor 2 persoane, care s-au deplasat la locul stabilit cu mijlocul de transport din posesia altei persoane și care au pus la dispoziție un furtun special adaptat și 11 canistre a câte 20 litri fiecare, au sustras o cantitate de 220 litri motorină din rezervorul locomotivei, pentru care fapt a primit de la altă persoană, mijloace bănești în sumă de 2200 lei, acțiuni prin care întreprinderii de Stat „XXXXX” i-a fost cauzat un prejudiciu în proporții considerabile în sumă de 3335,20 lei.

Tot Purcel Victor la 18.03.2019, fiind în serviciu în calitate de mecanic de locomotivă în cadrul „XXXXX” filială a întreprinderii de Stat „XXXXX” în intervalul de timp de la ora 08:00 până la ora 08:30 a primit în gestiune locomotiva seria ЧМЭ-3 cu nr.5534 pentru efectuarea lucrărilor de manevră, cantitatea de motorină 2359 kg și foaia de parcurs cu nr.403212. Ulterior, stabilind faptul că în dependență de volumul de lucrări de manevră care urmează a fi efectuate, are posibilitatea de a efectua careva economii la consumul de motorină, prin intermediul telefonului mobil din posesie, a purtat discuții cu o persoană, locuitor al s.XXXXX r-l XXXXX, unde utilizând discuții cifrate pentru a nu fi deconspirate, au stabilit locul, ora și cantitatea de motorină ce urmează a fi sustrasă din locomotivă, fapt după care s-au întâlnit pe un sector de cale ferată care trece prin satul XXXXX r-l XXXXX, unde a staționat locomotiva și cu participarea nemijlocită a altor 2 persoane, care s-au deplasat la locul stabilit cu mijlocul de transport din posesia altei persoane și care au pus la dispoziție un furtun special adaptat și 8 canistre a câte 20 litri fiecare, au sustras o cantitate de 160 litri motorină din rezervorul locomotivei, pentru care fapt a primit de la altă persoană mijloace bănești în sumă de 1600 lei, acțiuni prin care întreprinderii de Stat „XXXXX” i-a fost cauzat un prejudiciu în proporții considerabile în sumă de 2420,80 lei.

Tot Purcel Victor, la 22.03.2019, fiind în serviciu în calitate de mecanic de locomotivă în cadrul „XXXXX” filială a întreprinderii de Stat „XXXXX” în intervalul de timp de la ora 08.00 până la ora 08.30 a primit în gestiune locomotiva seria ЧМЭ-3 cu nr.5534 pentru efectuarea lucrărilor de manevră, cantitatea de motorină de 1742 kg și foaia de parcurs cu nr.403270. Ulterior, stabilind faptul că în dependență de volumul de lucrări de manevră care urmează a fi efectuate, are posibilitatea de a efectua careva economii la consumul de motorină, prin intermediul telefonului mobil din posesie, a purtat discuții cu altă persoană, locuitor al s.XXXXX r-l XXXXX, unde utilizând discuții cifrate pentru a nu fi deconspirate, au stabilit locul, ora și cantitatea de motorină ce urmează a fi sustrasă din locomotivă, fapt după care s-au întâlnit pe un sector de cale ferată dintre or.Drochia și or.Dondușeni, unde a staționat locomotiva și cu participarea nemijlocită a altor 2 persoane, care s-au deplasat la locul stabilit cu mijlocul de transport din posesia altei persoane și care au pus la dispoziție un furtun special adaptat și 10 canistre a câte 20 litri fiecare, au sustras o cantitate de 200 litri motorină din rezervorul locomotivei, pentru care fapt a primit de la altă persoană, mijloace bănești în sumă de 2000 lei, acțiuni

prin care întreprinderii de Stat „XXXXX” i-a fost cauzat un prejudiciu în proporții considerabile în sumă de 3118,60 lei.

Tot Purcel Victor la 02.04.2019, fiind în serviciu în calitate de mecanic de locomotivă în cadrul „XXXXX” filială a întreprinderii de Stat „XXXXX” în intervalul de timp de la ora 08.00 până la ora 08.30 a primit în gestiune locomotiva seria ЧМЭ-3 cu nr.5534 pentru efectuarea lucrărilor de manevră, cantitatea de motorină de 2326 kg și foaia de parcurs cu nr.40405. Ulterior, stabilind faptul că în dependență de volumul de lucrări de manevră care urmează a fi efectuate, are posibilitatea de a efectua careva economii la consumul de motorină, prin intermediul telefonului mobil din posesie, precum și cu participarea nemijlocită a altei persoane, angajat al Stației de Calea Ferată „Bălți-Slobozia” filială a întreprinderii de Stat „XXXXX”, care în acea zi era în serviciu cu mecanicul Purcel Victor, a purtat discuții cu altă persoană, locuitor al s.XXXXX r-l XXXXX, unde utilizând discuții cifrate pentru a nu fi deconspirate, au stabilit locul, ora și cantitatea de motorină ce urmează a fi sustrasă din locomotivă, fapt după care s-au întâlnit pe un sector de cale ferată dintre or.Drochia și or.Dondușeni, unde a staționat locomotiva și cu participarea nemijlocită a 2 altor persoane, care s-au deplasat la locul stabilit cu mijlocul de transport din posesia unei persoane și care au pus la dispoziție un furtun special adaptat și canistre a câte 20 litri fiecare, au sustras o cantitate de 170 litri motorină din rezervorul locomotivei, pentru care fapt a primit de la o persoană, mijloace bănești în sumă de 1700 lei, acțiuni prin care întreprinderii de Stat „XXXXX” i-a fost cauzat un prejudiciu în proporții considerabile în sumă de 2666,62 lei.

Tot Purcel Victor, la 21.04.2019, fiind în serviciu în calitate de mecanic de locomotivă în cadrul „XXXXX” filială a întreprinderii de Stat „XXXXX” în intervalul de timp de la ora 08:30 până la ora 20:40 a primit în gestiune locomotiva seria ЧМЭ-3 cu nr.5534 pentru efectuarea lucrărilor de manevră, cantitatea de motorină de 2581 kg și foaia de parcurs cu nr.404306. Ulterior, stabilind faptul că în dependență de volumul de lucrări de manevră care urmează a fi efectuate, are posibilitatea de a efectua careva economii la consumul de motorină, prin intermediul telefonului mobil din posesie, a purtat discuții cu o persoană, locuitor al s.XXXXX r-l XXXXX, unde utilizând discuții cifrate pentru a nu fi deconspirate, au stabilit locul, ora și cantitatea de motorină ce urmează a fi sustrasă din locomotivă, fapt după care s-au întâlnit pe un sector de cale ferată dintre or.Drochia și or.Dondușeni, unde a staționat locomotiva și cu participarea nemijlocită a altor 2 persoane, care s-au deplasat la locul stabilit cu mijlocul de transport din posesia altei persoane și care au pus la dispoziție un furtun special adaptat și 15 canistre a câte 20 litri fiecare, au sustras o cantitate de 300 litri motorină din rezervorul locomotivei, pentru care fapt a primit de la altă persoană, mijloace bănești în sumă de 3000 lei, acțiuni prin care întreprinderii de Stat „XXXXX” i-a fost cauzat un prejudiciu în proporții considerabile în sumă de 4827,30 lei.

Astfel, Purcel Victor în calitate de autor, prin înțelegere prealabilă și cu participarea nemijlocită a complicilor, au însușit bunuri - motorină, proprietate a întreprinderii de Stat „XXXXX”, care i-a fost încredințată pentru efectuarea atribuțiilor de serviciu, în cantitate totală de 1450 litri, în valoare de 22209,72 lei.

Prin acțiunile sale intenționate, inculpatul Purcel Victor a comis infracțiunile (7 episoade) prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal: *însușirea ilegală a bunurilor altei persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop, care a produs daune considerabile, cu folosirea situației de serviciu.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului Purcel Victor, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei decizii noi prin care inculpatului Purcel Victor să-i fie aplicată o sancțiune mai blândă, și în temeiul art. 79 Cod penal fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, cu admiterea în principiu a acțiunii civile depuse de partea vătămată ÎS „XXXXX”.

3.1. În motivarea apelului, avocatul a menționat că:

- sancțiunea aplicată nu a fost individualizată corect fiind aplicată amendă finală în mărime 50000 lei sumă prea mare pentru inculpat ce nu poate fi achitată în termenii legali;

- la materialele cauzei au fost anexate probe ce țin de personalitatea inculpatului și anume faptul că are la întreținere soția declarată incapabilă și un copil minor iar privarea de dreptul de ocupa anumite funcții ar duce la lipsirea inculpatului și membrii familiei de venit stabil și sursă de existență, inculpatul este la prima abatere de ordin penală, este la o vârstă înaintată, circumstanțe de fapt care nu au fost reținute de instanță la pronunțarea sentinței;

- deși instanța a reținut cu titlu de circumstanța atenuantă faptul recunoașterii vinei, oferirea declarațiilor organului de urmărire penală ca fiind contribuirea activă la descoperirea infracțiunii sau la identificarea infractorilor (art. 76 alin.(1) lit. f) Cod penal) nu a reținut acest fapt cu titlu de temei pentru aplicarea art. 79 Cod penal în privința sancțiunii complementare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 iulie 2020, a fost admis apelul declarat de avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului Purcel Victor, casată parțial sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Purcel Victor a fost considerat condamnat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal (7 episoade), și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și art. 79 alin. (1) Cod penal, pentru fiecare episod i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă, în mărime de 650 unități convenționale, fără privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului Purcel Victor i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de amendă, în mărime de 1000 (una mie) unități convenționale, echivalentul a 50000 (cincizeci mii) lei, fără privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială.

În rest sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în faptele incriminate și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor inculpatului Purcel Victor conform art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, însă la stabilirea pedepsei nu a acordat deplină eficiență și nu a ținut cont de datele personale în privința inculpatului, fiind constatate de fapt temeieri de aplicare a prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal, cu referire la persoana inculpatului.

Sanțiunea art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, prevede pedepse sub formă de amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Potrivit art. 76 Cod penal pe cauza penală respectivă au fost constatate și indicate în rechizitoriu de către procuror circumstanțe atenuante contribuirea activă la descoperirea infracțiunii și la identificarea infractorilor, recunoașterea vinovăției.

Instanța de apel a reținut și faptul, că conform înscrisurilor prezentate, inculpatul Purcel Victor activează în calitate de mecanic de locomotivă în cadrul „XXXXX” filială a Întreprinderii de Stat „XXXXX”, angajat în această funcție prin ordinul nr.XXXXX din XXXXX al șefului „XXXXX”, funcția dată fiind un mijloc de întreținere a familiei sale, inculpatul la fel se caracterizează pozitiv la locul de muncă (f.d.31 volumul 5), nu are antecedente penale, a comis pentru prima dată o infracțiune, la fel are la întreținere doi copii, și anume fiica Ana, născută la 18.08.2006 și Victor, născut la 12.02.2002, totodată față de soția sa XXXXX XXXXX fiind instituită măsura de ocrotire judiciară - tutela, inculpatul fiind desemnat prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 02.10.2018 pe un termen de 10 ani în calitate de tutore asupra soției, inculpatul fiind unicul întreținător al familiei. Inculpatul a recunoscut vina sa și regretă faptele comise, totodată pe cauză lipsesc circumstanțe agravante.

Potrivit art. 79 alin. (1¹) Cod penal, poate fi considerată excepțională atât o circumstanță atenuantă, cât și un cumul de asemenea circumstanțe legate de situațiile menționate la alin.(1).

Prin urmare, în spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să persiste ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele,

privind personalitatea infractorului, careva circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări a lucrurilor, care constituie excepție din starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului.

În sensul respectiv instanța de apel a concluzionat că în respectiva speță circumstanțele reținute în sarcina inculpatului nu sunt împrejurări obișnuite care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor, dar reprezintă circumstanțe excepționale care determină necesitatea excluderii pedepsei complementare.

Călăuzitoare în acest sens au fost apreciate expunerile din pct. 12 a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 16 din 31 mai 2004 „Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale”, conform cărora, „stabilirea pedepsei sub limita minimă a sancțiunii, cu aplicarea art. 79 Cod penal, se admite numai luând în considerație personalitatea vinovatului în cazul existenței circumstanțelor excepționale legate de scopul, motivele, rolul vinovatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, în timpul și după săvârșirea infracțiunii. În acest caz instanța de judecată este obligată să indice în sentință care anume circumstanțe ale cauzei sunt considerate excepționale și în corelație cu care date despre persoana vinovatului ele servesc drept temei pentru aplicarea art. 79 Cod penal”.

Instanța de apel a menționat că Purcel Victor a recunoscut integral vina, contribuind la stabilirea persoanelor implicate la comiterea infracțiunii, astfel că în prezența stabilirii circumstanțelor excepționale în legătură cu persoana inculpatului Purcel Victor, este posibilă neaplicarea pedepsei complementare sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială, deoarece fiind lipsit de posibilitatea de a munci la locul de muncă unde muncește de mai mult de 30 ani, ar fi în incapacitate să întrețină familia sa.

Astfel, instanța de apel a considerat că pedeapsa stabilită anume sub formă de amendă, fără privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială, este echitabilă faptei infracționale săvârșite și în corespundere cu împrejurările cauzei și va fi efectivă pentru reeducarea și corijarea celui vinovat.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, declară recurs ordinar prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei cu menținerea sentinței, deoarece apelul a fost greșit admis.

În motivarea recursului, procurorul a menționat că:

- decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- pedeapsa stabilită și individualizată de către instanța de apel, nu corespunde principiului proporționalității și nici scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin.(2) Cod penal

- nu au fost stabilite careva circumstanțe excepționale ce ar justifica aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 79 Cod penal și anume

excluderea pedepsei complementare obligatorie, deoarece circumstanțele la care s-a referit instanța (recunoașterea vinei, căința sinceră, examinarea cauzei în procedura simplificată, caracteristica pozitivă la locul de muncă, faptul că are la întreținere 2 copii și soția), fac parte din categoria celor atenuante, dar nu și pentru aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal;

- studierea multilaterală și obiectivă a tuturor circumstanțelor a cazului din speță și persoana inculpatului, nu au scos în evidență careva circumstanțe, ce ar fi constituit excepție de la starea obișnuită a lor, ori a persoanei inculpatului, adică unele excepționale, ce ar fi permis instanței de a aplica prevederile art. 79 Cod penal;

- atât pedeapsa principală, cât și cea complementară reprezintă o formă de constrângere, care trebuie să reflecte întotdeauna gravitatea faptei comise. Prin urmare, instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului, nu a respectat principiul de individualizare a pedepsei, pedeapsa aplicată lui Purcel Victor ne fiind aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, de corectare și reeducare a lui.

6. Referință asupra recursului declarat de către procuror, a fost depusă de către inculpatul Purcel Victor, prin care pledează pentru respingerea recursului ca fiind neîntemeiat, menționând că aplicarea pedepsei complementare va afecta grav situația materială a familiei sale, ultimul fiind unicul întreținător.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și argumentele prezentate, Colegiul penal concluzionează asupra inadmisibilității acestuia, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza materialelor din dosar.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, un complet format din 3 judecători, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților. Iar, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi de drept procesual sau formal și de drept material sau substanțial. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Reieșind din conținutul recursului, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică hotărârea dată numai referitor la stabilirea pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal.

Art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în limitele invocate de procuror, prevede eroarea de drept când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, la fel invocat de procuror, prevede eroarea de drept când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând decizia contestată în raport cu argumentele recursului și temeiurile de drept invocate, Colegiul penal atestă că instanța de apel a constatat și a apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept la stabilirea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și cu prescripțiile de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75-78, 79 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală.

Conform art. 7 alin. (1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Dispozițiile art. 75 alin. (1) Cod penal stipulează că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Revenind la alegațiile recurentului privind aplicarea eronată de către instanța de apel a prevederilor art. 79 Cod penal în privința inculpatului, Colegiul penal notează că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. În același rând, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special, a prevederilor art. 79 Cod penal.

În acest aspect, instanța de recurs reține că art. 79 Cod penal, permite instanței să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie prevăzută de norma penală în baza căreia este încadrată infracțiunea, luându-se în considerație

circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de persoana și comportarea acestuia în timpul și după săvârșirea infracțiunii.

În spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind persoana infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor, ori a persoanei inculpatei.

Astfel, instanța de apel studiind multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează persoana inculpatului, corect a stabilit în cauză prezența circumstanței excepționale, ce a servit temei pentru aplicarea art. 79 Cod penal, care este reflectată în partea descriptivă a deciziei, și anume - că inculpatul Purcel Victor activează în calitate de mecanic de locomotivă în cadrul „XXXXX” filială a Întreprinderii de Stat „XXXXX”, din XXXXX, funcția dată fiind un mijloc de întreținere a familiei sale, se caracterizează pozitiv la locul de muncă (f.d.31 vol. 5), nu are antecedente penale, a comis pentru prima dată o infracțiune, are la întreținere doi copii, dintre care unul minor, totodată față de soția sa fiind instituită măsura de ocrotire judiciară - tutela, inculpatul fiind desemnat prin hotărârea Judecătorei Bălți (sediul central) din 02.10.2018 pe un termen de 10 ani în calitate de tutore asupra soției, astfel inculpatul fiind unicul întreținător al familiei, ultimul a recunoscut vinovăția, a manifestat regretul și căința față de infracțiunile comise.

Astfel, instanța de apel reținând circumstanțele menționate, corect a stabilit posibilitatea aplicării prevederilor art. 79 Cod penal, excluzând pedeapsa complementară obligatorie.

Prin urmare, Colegiul penal atestă că argumentele expuse de către partea acuzării în recursul ordinar, sunt declarative și vădit neîntemeiate.

Față de considerentele menționate, Colegiul penal atestă că instanța de apel a motivat suficient soluția sa, ținând cont de toate circumstanțele concrete ale cauzei, astfel, nu pot fi reținute argumentele din recurs precum că instanța de apel în mod eronat a raportat circumstanțele prezentei cauze la normele penale și procesual-penale, deoarece instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Prin urmare, Colegiul penal atestă că instanța de apel s-a expus, complet, argumentat și motivat legal asupra soluției de aplicare a prevederilor art. 79 Cod penal, iar instanța de recurs ordinar constatând temeinicia motivării soluției instanței de apel, o însușește integral întrucât această instanță a oferit răspunsuri complete și argumentate tuturor chestiunilor esențiale pentru justa soluționare a cauzei.

Ținând cont de cele constatate supra, Colegiul penal conchide că erorile invocate în recurs nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 iulie 2020, în cauza penală în privința lui **Purcel Victor XXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **23 aprilie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor